

ADOPTION OG SAMFUND

LANDSFORENINGEN AF ADOPTANTER

ÆRGANG 2, AUGUST 1978, NR. 5

BESTYRELSEN

Formand:

Læge Leif Ipsen,
Lindborgvej 87, 9200 Aalborg SV.
Tlf. (08) 18 29 90.

Næstformand:

Konsulent Erik Heine Nyfeldt
Venedigvej 11, 2300 København S.
Tlf. (01) 58 29 97.
Sommer: Valhallavej 13, Drysselbjerg, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 55 82 36.

Kasserer:

Assurandør Benth Reno Larsen
Møgelbjergvej 74, 9310 Vodskov.
Tlf. (08) 29 40 92.

Redaktør:

Socialrådgiver Gerda Skovmand Madsen
Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Tlf. (06) 68 27 61.

Sagsbehandler:

Læge Douglas Henderson
Tidselbakken 40, 9310 Vodskov.
Tlf. (08) 29 39 29.
Socialrådgiver Elisabeth Pedersen
Fenrisvej 65, 8210 Aarhus.
Tlf. (06) 15 12 16.
Cand.scient. Poul Skov Christensen
Egevangen 48, 8310 Tranbjerg.
Tlf. (06) 29 31 09.

Suppleanter:

Højskolelærer Asbjørn Bjerre
Herning Højskole, 7400 Herning.
Tlf. (07) 22 32 92.
Ingeniør Steen Pedersen
Vibeengen 18, 8541 Skødstrup.
Tlf. (06) 99 17 85.

LOKALFORENINGER.

Aarhus og Vejle Amter:

Poul Gudberg
Sankelmærksvej 40, 8600 Silkeborg.
Tlf. (06) 82 99 00.

Fyns Amt:

Ole Dyrvig
Egernvænget 43, 5800 Nyborg.
Tlf. (09) 31 44 38.

Københavns Amt og Roskilde Amt:

Københavns kommune, Frederiksberg kommune og Bornholms Amt:
Eva Frandsen
Ellemosevej 19, 2900 Hellerup.
Tlf. (01) 67 05 41.

Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt:

Arnt Strynø
Fælledvej 12, Rønnebæk, 4700 Næstved.
Tlf. (03) 72 78 48.

Frederiksborg Amt:

Jens Rasmussen
Helsingørvej 7, 3480 Fredensborg.
Tlf. (03) 28 36 08.

Viborg Amt:

Jenny Christensen
Syrenvej 3, 7755 Bedsted.
Tlf. (07) 94 53 45.

Nordjyllands Amt:

Sven Bengtson
Bakkegårdsvej 59, 9830 Tårs.
Tlf. (08) 96 15 49.

Sønderjylland og Ribe Amt:

J.A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

Adoption og Samfund

Adr.: Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Redaktion: Eva Olesen, Elisabeth Pedersen.
Ansvarsh. redaktør: Gerda Skovmand Madsen.

Resultaterne af ADOPTION og SAMFUNDS arbejde med at ændre reglerne ved adoption begynder nu så småt at vise sig. Et par familier har meddelt, at deres tilfælde har fået en positiv afgørelse. I det ene tilfælde har en familie, der sidste år fik et lille barn, modtaget deres godkendelse til en dreng på 7 år, der bliver det tredje adoptivbarn i familien og ældst af flokken. Faderen er i dette tilfælde fyldt 43 år. I det andet tilfælde har en familie med to biologiske børn med stor aldersspredning, det mindste er spædt, fået godkendelse til et barn, der er midt imellem aldersmæssigt set.

Det er glædeligt at nogle større børn får mulighed for at blive adopteret i danske hjem. Der findes mange større børn, der helt afgjort skulle have chancen for at få et hjem ligeså vel som de helt små.

Men de skulle vel helst være ønskebørn og ikke børn man får, fordi man ikke kan få andre?

Adoption af større børn, et emne vi har behandlet i et par numre af ADOPTION og SAMFUND, er jo ikke så enkel en sag endda. Mange af disse børn trænger måske netop til at komme i en familie, hvor de bliver ældst og får størst opmærksomhed i en tid, fremfor med det samme at blive storebror eller storesøster til små konkurrenter. Det er ikke til at vide, hvorledes det større barn vil opleve kulturskiftet og indlevelsen i en dansk familie, og hvilke krav det vil stille til forældrene.

Hvis de godkendende myndigheder anser erfaring med spædbørn som en erfaring, der umiddelbart kan overføres til et større barn, kan man nok tvivle på rigtigheden heraf. Men familierne kan have erfaring med børn, som de har haft på nært hold, families, venners og naboers børn, der er nået op på det nye barns alder, således at de ved, hvilken udvikling barnet er gået igennem. Sådanne oplevelser har mange adoptivforældre, der venter deres første barn iøvrigt også.

Vi mener, at adoption af større børn skal finde sted ligesåvel som adoption af små børn. Der ser ikke ud til at være store tilpasningsproblemer med de større børn, når familierne har kræfter til at gå i gang med opgaven. Disse kræfter har man måske netop, når man ingen børn har, når man er villig til at imødekomme barnets behov på det niveau, det står på ved overflytningen og i tilpasningsfasen.

Det ville være dejligt, om familierne kunne få en fornemmelse af, at det er ligeså dejligt og rigt at adoptere et større barn som et mindre barn.

Der går sjældent mere fra een, end man får. Et barn med et udenlandsk sprog, udenlandske manerer m.m., der i tillid til een giver slip på hele sin baggrund og fortid, er vel noget af det mest gribende man kan opleve?

Gerda Skovmand Madsen

NYT FRA HOVEDBESTYRELSEN.

Nyt fra børnekommissionen.

Fra børnekommissionens side foreligger der nu en betænkning om barselsorlov som det første konkrete resultat siden dens nedsættelse.

Betænkningen er et resultat fra et fællesudvalg, nedsat af børnekommissionen og ligestillingsrådet i 1977. Opgaven var, at udarbejde et forslag vedrørende foranstaltninger til sikring af den fødende kvinde og barnet og til fremme af forældrenes muligheder for selv at yde deres mindste børn støtte og omsorg.

Det følgende forslag er ment som et tilbud til alle forældre, altså en ret som de kan gøre brug af, hvis de ønsker det, men ikke nødvendigvis en pligt, som de skal gøre brug af.

MOR	8 uger før fødslen 13 uger efter fødslen (restitutionsperioden) 13 uger efter fødslen (tidlig omsorg)
FAR	13 uger efter fødslen (tidlig omsorg)
MOR eller FAR	8 uger (sen omsorg) indtil barnets 9. år ved flytninger, skolegang, kriser m.v. 10 - 13 uger (ved barnets sygdom)

Gælder også adoption.

Dette skematiske forslag kan kommenteres med følgende punkter:

1. En orlovsperiode i slutningen af graviditeten på indtil 8 uger.
2. En restitutionsperiode for moderen på 13 uger efter fødslen.
3. En tidlig omsorgsperiode for moderen på 13 uger. Adgangen kan ikke overføres til faderen. Om placering, se under pkt. 14.
4. En tidlig omsorgsperiode for faderen på 13 uger, adgangen kan ikke overføres til moderen. Se ligeledes under pkt. 14.
5. En sen omsorgsperiode på 8 uger, som forældrene, een af dem, kan placere efter skøn og barnets behov indtil barnet er fyldt 9 år.
6. Adgang til fravær for forældrene i forbindelse med barnets sygdom, indtil det fyldte 9. år. Rammerne er lagt til 10 dage pr. år for forældre med 1 barn og 15 dage om året for 2 børn.
7. Tidlig og sen omsorgsorlov og fravær i forbindelse med barnets sygdom følger barnet og udnyttes af den der bor sammen med barnet og reelt passer det.
8. Den reelt enlige forsørger har adgang til at udnytte den fulde omsorgsperiode.
9. Adoptanter har fra det tidspunkt, de modtager barnet, og indtil det er fyldt 9 år, adgang til orlov i en periode, der svarer til den tidlige og sene omsorgsperiode, altså i 13 + 13 + 8 uger. Som andre forældre har de adgang til fravær i forbindelse med barnets sygdom.
10. Periodernes længde er ens for personer med dagpenge-givende lønindtægt og for personer med dagpenge-givende anden erhvervsindtægt, herunder medhjælpende hustru. Den gældende ordning for forsikrede husmødre bibeholdes.
11. En arbejdsgiver kan ikke opsig en medarbejder på grund af graviditet, eller fordi vedkommende vil udnytte adgangen til graviditets-, restitutions- eller omsorgsorlov.
12. Orlovsperioderne afbryder ikke anciennitetserhvervelsen.
13. Optjent ret til ferie og til feriegodtgørelse kan overføres til det følgende ferieår.
14. Om placeringen af moderens og faderens tidlige omsorgsperiode er anført, at der er enighed i udvalget om, at disse perioder skal være samlede. Et flertal mener, at det bør overlades til forældrenes eget skøn, hvorledes de indbyrdes placerer perioderne. Et medlem mener, at moderens tidlige omsorgsperiode skal placeres i forlængelse af restitutionsperioden. Et flertal mener, at op til 4 uger af faderens tidlige omsorgsperiode på 13 uger kan placeres umiddelbart efter fødslen. Et medlem mener, at 4 uger skal placeres på dette tidspunkt, og at de

resterende 9 uger af faderens tidlige omsorgsorlov skal placeres i forlængelse af moderens tidlige omsorgsorlov.

15. Graviditets-, restitutions- og tidlig omsorgsorlov, også faderens, kan efter flertallets opfattelse tages som deltidsorlov, dog med den begrænsning, der ligger i, at den tidlige omsorgsorlov skal falde inden for barnets 1. leveår. Et mindretal, 3 medlemmer, mener, at hele orloven skal tages som heltidsorlov.
16. Udvalget mener, at der under graviditetsorlov og ved fravær i forbindelse med børns sygdom skal ydes en kompensation, som svarer til sygedagpenge, det vil sige op til 90% med en maksimumsgrænse. Vedr. restitutionsperioden, tidlig omsorgsorlov og sen omsorgsorlov går flertallet ind for 100% kompensation med samme maksimumsgrænse som for sygedagpenge. 1 medlem går ind for 90% kompensation med maksimumsgrænse som for sygedagpenge.

Forslaget indebærer betydelig forbedring i forhold til de nuværende orlovsordninger, hvor eksempelvis mange kvinder kun har 4 ugers orlov i forbindelse med graviditet og fødsel, og ofte er det de socialt svagest stillede, der også her har den korteste orlov.

Endvidere indebærer forslaget den nytænkning, at også barnets far får mulighed for at tage sig af barnet på et meget afgørende tidspunkt i familiens liv - i lighed med moderen.

Baggrunden herfor er naturligvis, at en stadigt stigende del af kvinderne i den fødedygtige alder bliver erhvervsaktive og lige som mændene ønsker at tage del i samfundslivet.

Gennem dette forslag er der hermed skabt et grundlag for en lovgivning, der indebærer en holdningsændring i forhold til fordelingen af opgaver og ansvar i forbindelse med familieforøgelsen og i forhold til at også faderen kan tage sig af barnet, når det er kommet ind i familien. Kønsrollerne vil også ændres hermed.

Hvorledes vil det gå med dette udvalgsarbejde, når det fremsættes i folketinget, er helt uvist på dette tidspunkt.

Det er dog værd at notere sig, i forbindelse med udvalgsarbejdet, at Dansk Arbejdsgiverforenings repræsentant forlod fællesudvalget, med den generelle begrundelse, at udvalgets opgaver var for omfattende og for komplicerede i forhold til den tid, der var afsat til arbejdet.

At det naturligvis hænger sammen med, at udvalget anlagde den holdning at man gennem lovgivningen må sikre den orlovsberettigede kvinde en retmæssig tilknytning til arbejdsmarkedet efter endt orlov, således at hun ikke afskediges på grund af graviditet (adoption), kan der vel ikke herske nogen tvivl om. Ligeledes er de udvidede orlovsforslag selvom der kan fremføres gode grunde hertil både med hensyn til kvindens helbred og til barnets trivsel - ændringer, som der fra arbejdsgiverside, vil blive protesteret imod.

Når dette fremsynede udvalgsarbejde fremsættes i folketinget, vil det blive den politiske stillingtagen til det der, som vil være afgørende for, hvilke dele heraf, der bliver udmøntet i det endelige lovforslag.

Elisabeth Pedersen.

HB har tilskrevet Finansministeriet, Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening om at disse tre arbejdsgiverpartier vil drage omsorg for, at adoptanter i de af disse tre organisationer forhandlede overenskomster ikke diskrimineres vedrørende barselsorlov i forhold til biologiske forældre.

Finansministeriets Lønnings- og pensionsdepartement har svaret følgende:

"I den anledning skal man udtale, at finansministeriet ikke er i stand til at afgive konkrete tilsagn vedrørende kommende aftalefornyelser og overenskomstforhandlinger, og at man i øvrigt er af den opfattelse, at krav som det af Adoption og Samfund anførte må fremføres af de forhandlingsberettigede organisationer".

Amtsrådsforeningens lønudvalg har svaret følgende:

"I denne anledning skal man meddele, at Amtsrådsforeningen i forbindelse med indgåelse af en aftale af 30. september 1977 med Kommunale Tjenestemænds Udvalg, der er Amtsrådsforeningens forhandlingsmodpart på det amtskommunale tjenestemandsområde, vedrørende tjenestemænds adgang til fravær fra tjenesten under svangerskab og fødsel har aftalt, at der i forbindelse med adoption vil kunne ydes tjenestemænd tjenestefrihed uden løn i indtil 3 måneder, når ansøgning herom er begrundet i et af adoptionsmyndighederne herom stillet krav. Et eksemplar af aftalen vedlægges til orientering med den bemærkning, at spørgsmålet om tjenestefrihed under svangerskab, fødsel eller adoption i henhold til de amtskommunale tjenestemandregulativer forhandles mellem Amtsrådsforeningen og de forhandlingsberettigede tjenestemandorganisationer repræsenteret gennem Kommunale Tjenestemænds Udvalg, c/o HK, H.C. Andersens Boulevard 43, 1553 København V".

Fra Kommunerens Landsforening har vi endnu ikke modtaget noget svar.

Vi agter at gå videre med vor opfordring til de forhandlingsberettigede organisationer.

Studiekreds.

HB arbejder for tiden i samarbejde med lokalforeningen i Nordjyllands Amt på tilrettelæggelse af en studiekreds der forhåbentlig kan gennemføres i vinterhalvåret i et af oplysningsforbundenes regi'er.

Studiekredsen skal gå over 10 aftener og det foreløbige kursusprogram er følgende:

1. **Introduktion.** Information om studiekredsen. Diskussion om studieplanen. Præsentation af deltagere.
2. **At adoptere - de forskellige muligheder.** Hvornår begynder man at adoptere udenlandske børn?
Hvem kan formidle adoption i Danmark?
Alternative muligheder for adoption.
Anden informationskilde (Adoption og Samfund).
3. **Motiv til at adoptere.** Diskussion om forskellige motiver til at adoptere og til overhovedet at have børn.
4. **Hvordan går man igang med at adoptere?**
Forundersøgelse.
Økonomiske spørgsmål.
Juridiske spørgsmål.
5. **Adoptionsansøgningsskema.**
Tanker om antal, køn, hjemland, alder.
6. **Barnløshed.**
Medicinske og psykologiske aspekter.
7. **Barnets første tid i hjemmet.**
Praktiske råd. Diskussion om de almindelige problemer ved ankomsten og den første tid i hjemmet.
8. **Barnet.**
Funderinger om barnets baggrund, identitet og dertil hørende problemer.
9. **Børneproblemer.**
Diskussion om bekymringer og problemer, der kan opstå før, under og efter adoption.
10. **Studiekredsafslutning.**
Sammenfatning og evaluering.

Det er tanken, når programmet er gennemprøvet, at tilbyde det til samtlige lokalforeninger med tilhørende materialer.

Pjece.

HB har udarbejdet en pjece: ANONYM ADOPTION - HVORDAN? Manuskriptet er sendt til Komiteen for Sundhedsoplysning som forhåbentlig vil trykke det.

Lokalforeningerne.

30. september afholder HB i Nyborg møde med lokalforeningsbestyrelserne.

Formanden.

Lokalforeningen for Sønderjyllands og Ribe Amter:

Marlies Hansen, Bække v. Vejen	05 - 38 92 18
Jørgen Simonsen, Vojens	04 - 54 21 42
Birgit Sandholdt, Høptrup	04 - 57 56 59
Tage Lau, Toftlund	04 - 83 16 46
Greta Jepsen, Gønner v. Aabenraa	04 - 69 88 46
Birgitté og John Yardy, Guderup/Als	04 - 45 86 80

Fyns lokalforening.

Der indkaldes herved til generalforsamling i lokalforeningen af Adoption og Samfund.

Sted: Jernbanegades Skole, Odense.

Tid: Den 19. september kl. 19.30.

Dagsorden vil blive udsendt til medlemmerne.

Venlig hilsen
Bestyrelsen

★ Adoptionskursus 1978 - 9/7 - 15/7 1978

Adoptionskurset på Nørgaards Højskole i Bjerringbro var i år slået sammen med et familiekursus og et kursus for familier med astma- og allergilidelser.

Programmet var meget varieret og spændte fra slægtsforskning til besøg på Tvind-skolerne, fra kønsrolleproblematik til "den industrialiserede gris", fra besøg på Asger Jorn-museet i Silkeborg til dramatik, yoga og vejtrækningsøvelser, kludeklip, batik og oliemaling. Om morgenen var der gymnastik, løb i skoven og travetur langs Gudenåen ved solopgang.

Der var arrangeret fisketure, bagefter kunne man krydre og røge fangsten, og hvis den ikke slog til kunne køkkenet give et tilskud af forskellige af havets goder, der behandlede og senere serveredes ved aftensbordet.

Børnene havde deres specielle program, som forældrene kunne deltage i, omfattende lege, sang og musik, male-, ler- og værkstedsarbejde, besøg i Fårvang minizoo, bondegårdsbesøg, Delfinshow på Ulstrup slot og ridetime i ridehallen.

Adoptanterne udtrykte ønske om at være sammen med flere adoptivfamilier end de få, der var til stede i år, ligesom en enkel familie, der havde været på kurset for 2 år siden, havde håbet at træffe nogle af dette års deltagere. Ingen af kursisterne var dog ved afslutningen interesserede i kursus udelukkende for adoptivfamilier, men syntes om at familierne blev blandede. De fandt også, at det gav et videre perspektiv og undervisningstilbudene blev langt mere varierede. (Dette var dog nok lidt af en efterrationalisering, for der var tydeligt nok skuffelse at mærke i starten over, at så få havde meldt sig).

Det største problem var nok, at der var meget lidt tid sat af til at forældre og børn kunne være sammen, men her kunne man også forsvare arrangementet fra deltagerside. Forældrene var ikke tvunget til at deltage i undervisningen hele dagen og kunne også melde sig til børnearrangementerne eller holde helt fri sammen med børnene. Det var således helt op til den enkelte familie, hvor meget man ønskede at være sammen.

Endelig nævnedes flere familier, at de til daglig var meget sammen med børnene og iøvrigt havde tre ugers ferie, således at denne del af ferien kunne forældrenes

ønsker prioriteres højest og i den øvrige del af ferien børnenes.

Gerda Skovmand Madsen

Fra "Att adoptera" nummer 2/1978.

Adoptionscentrum's børn og forældre.

I fjor kom der 606 børn til Sverige gennem AC. Fordelingen piger og drenge var jævn. De fleste børn kom fra Latinamerika, 160 fra Sydasiens og næsten alle øvrige fra Østasien.

440 af børnene var mellem et og to år. Mange af de familier som fik et spædbarn var villige til at tage imod et barn op til tre år gammelt. (Børnenes hjemlande stiller ofte krav om at adoptivforældrene skal være parat til at tage imod et barn mellem et og tre år).

Af de ca. 4000 ventende familier i AC's register var det kun et hundrede-tal der var parat til at tage imod et barn som var fire år eller mere. Men antallet af ældre børn som søger forældre gennem AC er øget med 20% i forhold til året forinden og denne udvikling ser ud til at fortsætte.

Mellem 22 og 35 måneder ventede forældrene på sit/sine børn. De som kunne rejse ud og hente sit barn havde i almindelighed et halvt års kortere ventetid. Følgende familier måtte vente længst:

De som allerede havde 2 eller flere børn.

De som ville bestemme barnets køn.

Hvis en eller begge ægtefæller havde været gift tidligere.

Hvis ægtefællerne havde været gift i mindre end 2 år.

Hvis der fandtes uægteskabelige børn eller børn fra et tidligere ægteskab.

Hvis man fandtes opført i rikspolisregistret.

Hvis ægtefællerne var mere end 40 år og ønskede et lille barn.

Enlige (helt umuligt hvis man desuden ønskede et lille barn).

De som ikke var gift (i øjeblikket findes der intet land der accepterer samlevende).

Ipsen

SUNDHEDSPLEJERSKEKONSULENTER FOR FAMILIER MED BØRN MED LÆBE-GANESPALTE.

Efter møder og forhandling med interesserede parter etableredes den 1.4.1977 en ordning ved Taleinstituttet i Århus, hvorefter der svarende til ordningen øst for Storebælt tilbydes særlig vejledning ved sundhedsplejerske for familier med børn med læbe-ganespalte.

Konsulenterne er syv sundhedsplejersker, en i hvert amt vest for Storebælt, dog således, at sundhedsplejersken i Sønderjyllands amt også betjener Ribe amt. Alle har grunduddannelse som sygeplejerske med mindst to års praktisk arbejde med såvel raske som syge børn. Derefter har konsulenterne den et-årige teoretiske uddannelse til sundhedsplejerske på Danmarks sygeplejehøjskole ved Aarhus universitet. Alle har flere års erfaring i sundhedsplejerskearbejdet omfattende spædbørn, småbørn og skolebørn. I sommeren 1977 har sundhedsplejerskerne været på et to ugers kursus på henholdsvis Diakonissestiftelsen og Taleinstituttet i Hellerup og Risskov. Foruden at fungere som konsulenter for Taleinstituttet arbejder de som sundhedsplejersker i deres respektive kommuner.

Ordningen er prøvekørt i næsten et år. Alle nyfødte med læbe-og/eller ganespalte får besøg af konsulenterne snarest efter fødslen. Endvidere får alle børn med ganespalte besøg af konsulenterne ca. to måneder før operationen i 22 måneders alderen. Sundhedsplejersken er kun konsulent for hjemmet for så vidt angår barnets handicap. Den almindelige sundhedspleje varetages af den stedlige sundhedsplejerske.

I samarbejde med konsulenterne indarbejdes endvidere besøg af talepædagog i barnets andet leveår.

De allerede indarbejdede rutinemæssige undersøgelser på Taleinstituttet i tre- og fem-års alderen fortsætter som hidtil. Liste over sundhedsplejerskerne:

Fyns amt: Sara Orby (09) 43 12 28.

Sønderjyllands og Ribe amter: Jytte Gregersen (04) 62 36 50.

Vejle amt: Annagrethe Pedersen (05) 66 10 75.

Ringkøbing amt: Esther Kjær (07) 37 17 50.

Århus amt: Sterna Gilbe (06) 27 10 02.

Viborg amt: Hanne Johannessen (07) 52 21 44.

Nordjyllands amt: Annelise Strange-Møller (08) 82 28 48.

*

Barnløshedsproblematikken, forskellige årsager.

Fra INFORMATION og DEBAT, udg. af Århus Universitet: Turner's sygdom, etc.

Fra KVINDER, nr. 20, juli 1978:

Det er ikke blot et spørgsmål om BØRN - IKKE BØRN, om at ville eller ikke ville have børn, men også om at kunne eller ikke kunne få børn.

Fra andre lande, især fra Sydeuropa og USA, indløber alarmerende bulletiner om, at kvinder og mænd arbejder i så sikkerheds- og sundhedsfarlige miljøer, at kvinderne ikke kan blive gravide og/eller ikke kan gennemføre en graviditet.

Her refereres eksempler fra Seveso, hvor udslip af giftigt dioxin medførte et stort antal aborter, en lignende ulykke i Sverige medførte ligeledes et antal aborter. At nogle arbejdspladser i Danmark er så farlige for kvinder, at graviditeter afsluttes med abort, har ikke resulteret i, at sikkerheden øges på disse arbejdspladser.

Et lægehold fra Kvindegruppen kritiserer derfor skarpt en landsomfattende undersøgelse af arbejdstilsynet, af virksomheder, der arbejder med organiske opløsningsmidler (midler, der benyttes i trykfarver, lim, i lakker og i rensningsmidler). Disse midler er nært beslægtede med de midler, man anvender på hospitaler, og det var kendt, at narkosesygeplejersker og kvindelige narkoselæger havde forøget hyppighed af aborter og for tidligt fødte børn. Det medførte øgede sikkerhedsforanstaltninger på hospitalerne, men ikke i industrien. Uden tilstrækkeligt kendskab til problemet, udfærdigede man i hurtig og hast et spørgeskema, som via de lokale arbejdstilsynskredse skulle sendes ud til de virksomheder, der anvender opløsningsmidler. Mange af skemaerne er blevet udfyldt af mandlige sikkerhedsrepræsentanter. Mange kvinder ved formentlig ikke, at de stoffer, de arbejder med til daglig, kan være årsag til abort, for tidlig fødsel eller dødfødsel.

Først og fremmest er det kritisabelt, at undersøgelsen ikke er videnskabelig og grundig. For det andet er det et spørgsmål om oplysning på arbejdspladserne.

Man må kunne kræve, at arbejderne gøres opmærksom på den risiko og selv afgør, om de vil arbejde på disse arbejdspladser. Endvidere oplyses i artikel, at der er visse stoffer, som medfører, at de kvinder, der mandlige arbejdere gør gravide, får hyppigere ufrivillige aborter og døde børn.

Det betyder igen, at vort arbejde i ADOPTION og SAMFUND udvides. For vi skal ikke alene arbejde for, at man får lov at adoptere, når man af en påviselig grund ikke kan få børn, og naturligvis også, når vi af en samfundsskabt årsag er ude af stand til at få børn, men vi skal også arbejde for at så få kvinder og mænd som muligt udsættes for miljøpåvirkninger, der hindrer dem i at få de børn, de ønsker.

Gerda Skovmand Madsen

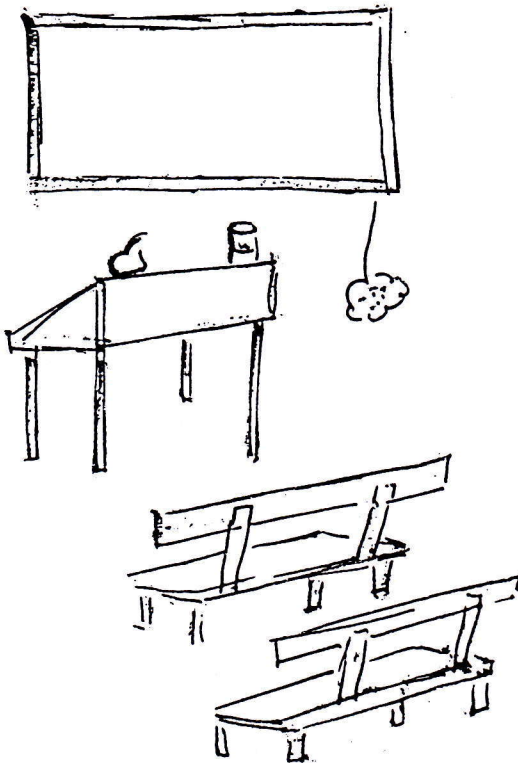
Da jeg med mellemrum hører om familier, der planlægger deltagelse i adoptionskursus "engang", familier, der åbenbart betragter adoptionskurser som noget tilbagevendende, og da jeg også har mødt deltagere fra de tidligere års kurser, der ytrede ønske om at mødes med kursisterne fra de tidligere år, kunne jeg tænke mig at få en meningstilkendegivelse om interessen for et kursus i 1979. I år viste der sig kun ringe interesse. Det kan dels skyldes, at Adoption Center og DanAdopt ikke er blevet bedt om at sende invitationer ud, således at kun få adoptanter er blevet gjort bekendt med kurset, dels at Adoption og Samfund arrangerer møder, kurser o.m.m., så behovet er svindende.

Da der ligger et stort forarbejde i tilrettelæggelsen af et sådant kursus, og da der også er mange, der ønsker at komme på familiekurserne på Nørgaards Højskole, vil jeg gerne herigennem bede om en tilkendegivelse fra personer, der påtænker at deltage i 1979. Viser interessen sig så at være minimal, kan jeg med god samvittighed holde en pause.

Men er man derimod interesseret, kunne interessen måske også give sig udslag i en tilkendegivelse af emner, indhold, arrangementer, som man kunne ønske sig i forbindelse med afholdelse af et sådant kursus. Så skriv venligst til mig.

Gerda Skovmand Madsen

P.S. Prisen i år var 650 kr. for voksne på dobbeltværelse og 500 kr. for børn under 14 år.

Turner's syndrom

Johannes Nielsen, Helmuth Nyborg og Gudrun Dahl:

Turner's syndrome. A psychiatric-psychological study of 45 women with Turner's syndrome, compared with their sisters and women with normal karyotype, growth retardation and primary amenorrhoea

I bogen præsenteres en omfattende undersøgelse af den kropslige, psykiatriske, psykologiske og sociale udvikling hos piger med Turner's syndrom. Disse piger mangler helt eller delvis et af de kvindelige kønskromosomer, de såkaldte X-kromosomer. De bliver sjældent over 155 cm høje som voksne, og kun ganske enkelte får menstruation og dermed mulighed for at få børn. I undersøgelsen sammenlignes Turner-pigerne med deres søstre og med en gruppe piger, der som Turner-pigerne var vækstretardedede og heller ikke havde spontane menstruationer, men dog normal kønskromosomkonstitution.

Den lave højde og øvrige sene fysiske udvikling viste sig ofte at være psykisk belastende under opvæksten. Piger med Turner's syndrom bør derfor behandles kortvarigt med vækststimulerende hormon (oxandrolon) og først derefter med

kønshormon (østrogen/gestagen) for at fremme udviklingen af de sædvanlige kvindelige former samt fremkalde menstruation. Det fremhæves i bogen, at det er vigtigt, at de to former for hormonbehandling sættes ind på det rigtige tidspunkt med korrekt dosis og behandlingsvarighed.

Der fandtes ingen væsentlige forskelle mellem kvinder med Turner's syndrom og deres søstre med hensyn til uddannelse og beskæftigelse. Den følelsesmæssige stabilitet hos kvinder med Turner's syndrom synes bemærkelsesværdig høj. Ved undersøgelsen fandt man imidlertid, at det med henblik på den psykiske udvikling er meget vigtigt at forældre til piger med Turner's syndrom undgår overbeskyttelse og tværtimod gør, hvad de kan, for at stimulere disse piger til selvstændighed og i det hele taget altid forholde sig til dem i relation til alder og psykisk udvikling og ikke, som det ofte er tilfældet, i relation til højden, der fra barnealderen ligger betydeligt under højden for jævnaldrende. Der er al mulig grund til at opfordre forældre til piger med Turner's syndrom til at gøre en særlig indsats for under opvæksten psykologisk og socialt at forsøge at stimulere disse piger til selvstændighed i relation til alderen og ikke, som det ofte er tilfældet, i relation til den reducerede kropshøjde.

Ved undersøgelsen fandt man, at det er meget vigtigt, at piger med Turner's syndrom fra omkring puberteten får en god, realistisk og omfattende oplysning om alle forhold vedrørende deres udviklingsforløb. Det fremhæves, at det er af stor betydning, at kvinder med Turner's syndrom får oplysning om, at de på trods af, at de sædvanligvis ikke får menstruationer og må hormonbehandles for at få udvikling af bryster og kvindelige former, er normale kvinder på alle områder, også med hensyn til at opnå normale seksuelle forhold, gifte sig og adoptere børn. Det fremhæves i bogen, at kvinder med Turner's syndrom sædvanligvis er gode mødre, og at det er vigtigt, at adoptionsmyndighederne informeres om, at kromosomafvigelsen og den manglende udvikling af æggestokkene samt den nedsatte højde, som findes hos disse kvinder, på ingen måde må være faktorer, der nedsætter muligheden for at blive godkendt som adoptivmødre.

Den generelle konklusion af undersøgelserne er, at manglende kønskromosommateriale hos kvinder med Turner's syndrom på visse områder påvirker deres legemlige og psykiske udvikling, uden at dette dog ved sammenligning med deres søstre synes at have nogen hæmmende indflydelse på deres udfoldelsesmuligheder i almindelighed.

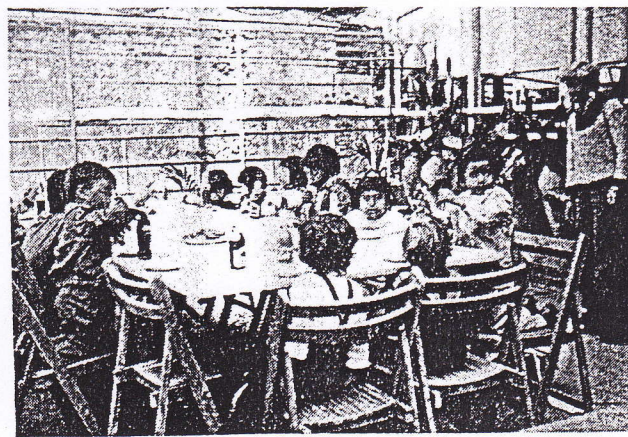
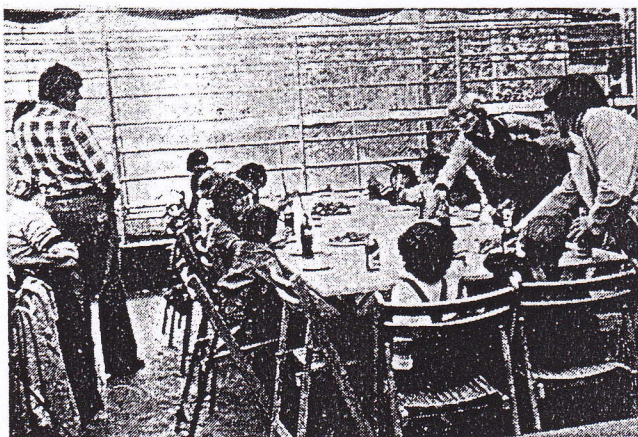
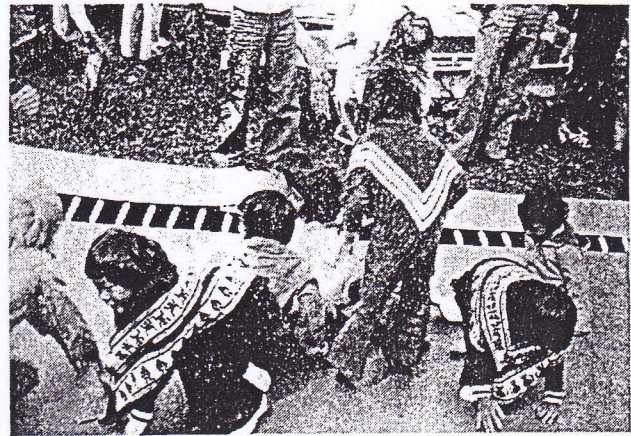
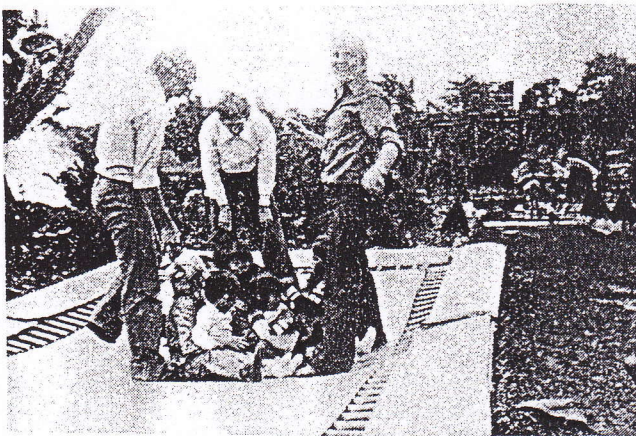

Den 11. juni havde lokalforeningen i Viborg og Ringkøbing amter indbudt til sammenkomst for medlemmer og interesserede i Jesperhus Blomsterpark.

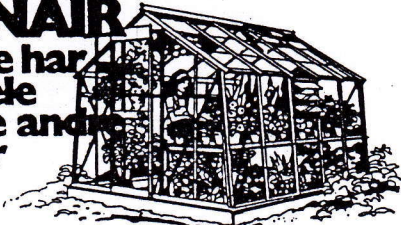
På trods af vejrgudernes lidet venlige indstilling må vi sige, at arrangementet forløb planmæssigt. Formålet var fra vor side, at vi, både børn og voksne, skulle lære hinanden en smule at kende, og få snakket sammen. Douglas Henderson fra Hovedbestyrelsen var også inviteret og besvarede spørgsmål og orienterede om hovedbestyrelsens arbejde i øjeblikket.

Der var mødt 23 voksne og 18 børn og vi håber i fremtiden, at kunne lave lignende arrangementer, dog nok et sted, hvor vi kan være os selv lidt mere. Har nogle et forslag, hører vi gerne fra Jer.

Lokalbestyrelsen i Viborg Amt.

LUMINAIR drivhuse har de fordele de fleste andre mangler

LUMINAIR de luxe
er bl. a. blevet
efterspurgt for:

4 mm glas i hele stykker.

Det betyder større stabilitet, lettere rengøring, bedre isolering og ingen
grosteder for kim i overlappninger.

Stort udluftningsareal. - Det betyder korrekte
temperaturforhold.

Kraftigt aluminiumstel med aktrå sider.

Det betyder ekstra stabilitet og 25% bedre
lysgennemgang end i huse med lige sider.

LUMINAIR leveres også i en økonomi-
udgave, der hører til markedets
allerbilligste.

fra
kr. 1.695,00
til
kr. 3.695,00

PANOLOOK-GLAS

9760 Vraa. Tlf. 08 - 98 15 66

-her og der...

*Byens førende
specialforretninger
for tæpper.*

Hobrovej 347, Skalborg ... tlf. 18 58 33 · Bredegade 1, Aalborg ... tlf. 13 86 33